

УДК 343.126

Володимир Ортинський

Національний університет “Львівська політехніка”,
Інститут права, психології та інноваційної освіти,
директор Інституту права,
психології та інноваційної освіти,
заслужений юрист України,
доктор юридичних наук, професор,
ORCID ID: 0000-0001-9041-6330

Володимир Канцір

Національний університет “Львівська політехніка”,
Інститут права, психології та інноваційної освіти,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри кримінального права і процесу,
ORCID ID: 0000-0002-3689-4697

ОЦІНКА СУКУПНОСТІ ОБСТАВИН, ПРОГНОЗОВАНИХ РИЗИКІВ ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ ПРО ОБРАННЯ ЗАХОДУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ, ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ

<http://doi.org/10.23939/law2021.31.001>

© Ортинський В., Канцір В., 2021

Розглянуто проблему врахування законом окреслених підстав для ефективного, доцільного й результативного застосування заходів забезпечення кримінального провадження, запобіжних заходів; обставини, що беруть до уваги, вибираючи їх. Метою застосування згаданих заходів є забезпечення певного вектора адекватної поведінки підозрюваного, обвинуваченого, підсудного. Цього можна досягти за умови правильного вибору будь-якого заходу забезпечення, незалежно від виду й обсягу застосовуваних обмежень.

Ця загальна мета диференціюється залежно від виду заходу забезпечення провадження, запобіжного заходу, тобто уможлиблюється на засадах обмеження прав і свобод підозрюваного, обвинуваченого.

Зауважимо, що захід забезпечення провадження необхідно вибирати винятково з метою дотримання належної процесуальної поведінки підозрюваного, обвинуваченого, виконання покладених на нього процесуальних обов’язків, а також щоб запобігти спробам переховуватися від органів досудового розслідування та суду; знищити, сховати або спотворити будь-які із речей чи предметів, які мають доказове значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; незаконно впливати на потерпілого, свідка, іншого учасника провадження; вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжувати розпочате.

Окреслено напрями індивідуалізації, персоніфікації заходів забезпечення провадження, запобіжних заходів, тобто доцільності, правильності, ефективності, обґрунтованості вибору окремого їх різновиду стосовно конкретного обвинуваченого, аж до вра-

хування прогнозованих ризиків у поведінці. Розглянуто процесуальний правовий підхід під час урахування обставин, закріплених у ст. 178 КПК.

Ключові слова: заходи забезпечення кримінального провадження; запобіжні заходи; підстави обрання; ризики; загальні правила застосування.

Постановка проблеми. Реформування кримінального процесуального законодавства України векторується через призму пріоритетності прав і свобод людини й громадянина, дотримання соціальної справедливості, усіх тих цінностей, які сторіччями вироблялися у вітчизняній та європейській правовій культурі. В основу актуальної концепції судової реформи покладено ідею побудови системи кримінального провадження охоронного типу. Відповідно, хоч каральний вплив, беззаперечно, залишається помітно вагомим, але відходить на “другий план”.

Відтак, коридором розвитку кримінальної процесуальної науки та практики є реальне забезпечення правового захисту особи – суб’єкта судочинства, конкретизація гарантій прав і свобод кожного індивіда, який із тих чи інших підстав потрапив у сферу дії процесуальних правовідносин, став їхнім безпосереднім учасником.

Вагомого значення у цьому контексті набуває законне, доцільне й обґрунтоване застосування заходів процесуального примусу. З одного боку, застосування заходів забезпечення провадження неможливе без примусового модуля, а з іншого – пов’язане з очевидним дотиком до охоронюваних прав й свобод громадян. Саме факт такого межування зумовлює потребу створити та упровадити у правозастосовну практику надійні механізми “стримання та протига”, досягти їх “співрозмірності” із типом і ступенем суспільної небезпечності діяння, прогнозованої міри покарання, особи обвинуваченого.

У кримінальному провадженні, де найгостріше актуалізуються проблеми забезпечення балансу приватних і публічних інтересів, цілком обґрунтованим є підвищений суспільний запит на існування ефективного механізму захисту прав особи, зокрема й під час реалізації інституту запобіжних заходів, який передбачає чітку регламентацію процедури їх застосування, дієві гарантії її дотримання, засоби і способи реалізації прав особи. Тож саме кримінальна процесуальна наука має виробити надійні механізми запобігання різним зловживанням та помилкам під час застосування запобіжних заходів [1].

Аналіз дослідження проблеми. Заявленої проблематики стосуються наукові праці таких вчених, як: О. Н. Агакерімов, Ю. П. Аленін, М. С. Алексєєв, Л. М. Бабіч, А. Ф. Безрукава, В. П. Бож’єв, С. І. Вершиніна, К. Д. Волков, Б. А. Галкін, Н. В. Глинська, І. В. Гловюк, В. І. Галаган, Ю. М. Грошевий, Є. М. Гідулянова, С. І. Глізнуц, А. Л. Даль, Т. В. Данченко, І. Л. Дідюк, О. Ю. Донченко, А. Я. Дубинський, З. Д. Єнікєєв, Є. Ю. Жога, З. З. Зінатулін, В. А. Завтур, Л. Б. Зусь, Г. П. Івлєв, М. І. Капінус, В. І. Камінська, Л. М. Карнеєва, О. В. Капліна, М. О. Карпенко, Є. Г. Коваленко, З. Ф. Коврига, Д. В. Колодчин, Л. Д. Кокорєв, О. М. Коріняк, О. П. Кучинська, В. М. Корнуков, Е. Ф. Куцов, О. О. Левендаренко, Л. М. Лобойко, П. І. Люблінський, Ю. Д. Лівшиц, П. А. Лупінська, В. З. Лукашевич, Є. Д. Лук’янчиков, В. І. Марінів, В. О. Михайлов, О. Р. Михайленко, М. М. Михеєнко, Ю. Д. Москалюк, В. Т. Маляренко, С. І. Мінченко, В. Т. Нор, М. Я. Никоненко, Г. О. Омельченко, В. Т. Очередин, М. М. Олашин, С. В. Пастушенко, І. Л. Петрухін, Д. П. Письменний, В. О. Попелюшко, В. В. Рожнов, В. М. Савицький, М. С. Строгович, О. В. Сівак, В. О. Січко, В. І. Сліпченко, О. М. Слободян, С. М. Стахівський, Г. І. Сисоєнко, О. Ю. Татаров, О. І. Тищенко, О. М. Толочко, А. Р. Туманянц, В. М. Тертишник, Ю. П. Тимошенко, Л. Д. Удалова, В. І. Фаринник, І. Я. Фойницький, О. Ю. Хабло, О. Ю. Хахуцяк, О. І. Цоколова, К. О. Чаплинський, В. І. Чорнобук, Д. А. Чухраєв, С. Л. Шаренко, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, М. Є. Шумило, О. Г. Яновська та інших.

Однак, незважаючи на численні дослідження стосовно окресленої проблематики, не всі аспекти багатогранно проаналізовано й узагальнено, тому вони потребують якісно нового наукового обґрунтування й адаптації до сучасних умов.

Метою статті є спроба дослідити ефективність та дієвість виокремлених законодавцем запобіжних модулів, тобто правил, обставин, прогнозованих ризиків, якими супроводжується вирішення питання про вибір того чи іншого заходу забезпечення кримінального провадження. Обов'язковість їх врахування у сукупності для слідчого судді, суду під час постановлення ухвали, мала б призвести до збереження уже зібраного “доказового портфеля”, законослухняної поведінки підозрюваного тощо.

Виклад основного матеріалу. Заходам забезпечення кримінального провадження, зокрема запобіжним, і підставам їх застосування законодавець відвів чи не найбільшу, порівняно з іншими інститутами, кількість глав чинного процесуального закону (глави 10–18 КПК України) [2].

Справді, із ухваленням Кримінального процесуального кодексу України було чітко визначено перелік заходів забезпечення кримінального провадження, які можуть застосовуватись до підозрюваного, обвинуваченого, підсудного на підставі ухвали слідчого судді чи суду. Оскільки заходи забезпечення кримінального провадження обмежують права та свободи громадян (серед них і конституційні – свободу пересування, недоторканість житла, таємницю листування, телефонних розмов, кореспонденції, банківських вкладів тощо), закон порівняно детально регламентує процедуру їх застосування.

Аналіз законодавчо визначеного переліку заходів та мети їх застосування дає підстави стверджувати, що поняття “заходи забезпечення кримінального провадження” та “заходи кримінального процесуального примусу”, фактично, використовують “суміжно”, “паралельно”, це синоніми. Адже ці заходи дають можливість виявляти та зберігати докази, запобігти прогнозованій протиправній поведінці чи унеможливити ухилення від слідства, суду підозрюваного, обвинуваченого.

Запобіжні заходи – вагома частина заходів забезпечення кримінального провадження. Ці превентивні й забезпечувальні заходи, спрямовані на недопущення можливої протидії з боку підозрюваного, обвинуваченого провадженню у кримінальній справі, є ефективним засобом коригування неправомірної поведінки зазначених учасників кримінального судочинства [3, с. 324].

Обмежуючи конституційні права підозрюваних і обвинувачених у вчиненні злочину, запобіжні заходи виконують позитивну роль, реалізуючи у кримінальному процесі матеріально-правовий принцип крайньої необхідності: завдання меншої шкоди, щоб запобігти більшій шкоді. Як справедливо зазначав проф. В. О. Михайлов, за допомогою запобіжних заходів забезпечується особиста участь обвинуваченого у кримінальному судочинстві, його неухилення від кримінального переслідування, застосування до нього заходів кримінального покарання і стягнення з нього завданої злочинном матеріальної шкоди [4, с. 17].

Зазначені заходи є специфічними превентивно-примусовими засобами, які спрямовані проти небезпечних для інтересів кримінального процесу діянь зазначених осіб, які вони можуть вчинити під час розслідування кримінального правопорушення і розгляду справи, і засобами усунення (відновлення) порушеного процесуального правового стану.

Окреслений у ч. 1 ст. 176 КПК України перелік запобіжних заходів у кожному конкретному випадку дає змогу індивідуалізувати його застосування, щоб врахувати інтереси правосуддя, а також не допустити невинуватих обмежень прав і свобод підозрюваного, обвинуваченого. Крім того, Кримінальний процесуальний кодекс в окремих нормах конкретизує умови застосування певних запобіжних заходів. Відповідно до ч. 8 ст. 194 КПК України, до підозрюваного, обвинуваченого у вчиненні злочину, за який передбачено основне покарання у формі штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, може бути застосовано запобіжний захід лише у формі застави або тримання під вартою [2].

Запобіжний захід повинен бути вибраний винятково з метою забезпечення належної процесуальної поведінки підозрюваного, обвинуваченого, зокрема, щоб гарантувати виконання покладених на нього процесуальних обов'язків, а також запобігти спробам переховуватися від органів досудового розслідування та суду; знищити, сховати або спотворити будь-які з речей чи предметів, які мають істотне значення для встановлення обставин кримінального правопорушення; незаконно

впливати на потерпілого, свідка, іншого підозрюваного, обвинуваченого, експерта, спеціаліста; вчинити інше кримінальне правопорушення чи продовжувати розпочате.

Застосування запобіжного заходу з будь-якою іншою метою, наприклад для покарання особи за кримінальне правопорушення, отримання показань стосовно її причетності до кримінального правопорушення тощо, неприпустиме. Його застосування в жодному разі не повинно залежати від того, визнає підозрюваний, обвинувачений свою вину у вчиненні кримінального правопорушення чи не визнає [5, с. 328].

Необхідність у застосуванні запобіжних заходів встановлюється лише з урахуванням усіх ситуацій, які склалися під час розслідування, з одночасним виділенням підстав для застосування зазначених заходів. Зіставлення підстав застосування заходів із усіма обставинами вчиненого діяння дасть змогу зробити висновок про доцільність застосування такого заходу в кожному конкретному випадку. Немає необхідності вживати таких заходів, якщо того самого результату можна досягти за допомогою інших, не примусових чинників.

Кримінальний процесуальний закон диференціює підстави застосування запобіжних заходів і наявність ознак кримінального правопорушення. Наприклад, у ст. 196 КПК України вказано, що ухвалі про застосування запобіжного заходу зазначають, поряд з іншими даними, відомості про кримінальне правопорушення (його суть і правову кваліфікацію із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність), у якому підозрюється чи обвинувачується особа; обставини, які свідчать про існування ризиків, передбачених ст. 177 КПК України, посилення на докази, які обґрунтовують ці обставини; запобіжний захід, який застосовано. Ст. 178 КПК України передбачає низку обставин, які необхідно враховувати, вирішуючи питання про вибір запобіжного заходу, аж до врахування ризиків продовження чи повторення протиправної поведінки, зокрема ризиків летальності, що його створює підозрюваний, обвинувачений, зокрема у зв'язку з його доступом до зброї [2].

За результатами фрагментарного дослідження матеріалів кримінальних справ, у яких в 2020 р. вже постановлено судові рішення, висновок про необхідність застосування тримання під вартою як запобіжного заходу, у абсолютній більшості з них, зроблено на підставі акумулювання даних про відсутність в обвинуваченого постійного місця проживання, постійного місця роботи, наявності судимостей. Враховано і негативні характеристики з місця проживання, навчання, праці. У таких випадках ці передумови за значенням збігаються з обставинами, передбаченими ст. 178 КПК України, тобто виступають як підстави застосування того чи іншого запобіжного обмеження [6].

Обставини, перераховані у ст. 178 КПК України, сприяють оптимальному вибору виду запобіжного заходу. За умови врахування тяжкості кримінального правопорушення, особи підозрюваного, обвинуваченого, пом'якшуючих або обтяжуючих обставин, можливе застосування більш або менш суворого запобіжного заходу.

Зазначені обставини іноді дають змогу обійтись без застосування тих чи інших заходів, навіть за наявності фактичних даних, які свідчать про малоймовірність подальшої абсолютної законслухняної поведінки особи. Наприклад, стан особливих потреб підозрюваного, обвинуваченого, тяжкий стан здоров'я, малолітні діти на його утриманні. Ці та інші дані нерідко наводять слідчі для обґрунтування рішення про вибір запобіжного заходу, не пов'язаного з ізоляцією особи.

Урахування різноманітних даних про кримінальне правопорушення, особу підозрюваного, обвинуваченого має важливе значення для забезпечення доцільності застосування запобіжного заходу, оскільки вони дозволяють уникнути формального вибору. Необхідність застосування заходу наявна лише у тандемі, коли паралельно, одночасно з передбаченими ст. 177 КПК України даними, встановлена також відсутність будь-яких обставин, які можуть виключити доцільність й обґрунтованість застосування заходу. Такими обставинами і є, передусім, вже згадувані обставини, перераховані у ст. 178 КПК України [2]. Перелік їх можна деталізувати, наприклад обставинами, які пом'якшують покарання, тяжкою хворобою або смертю єдиного члена родини, що працює, якщо підозрюваним або обвинуваченим є вагітна жінка, одинока матір або батько тощо.

Нерідко обґрунтування обрання запобіжного заходу обмежується загальними визначеннями, які не містять будь-якого конкретного змісту. Наприклад, “з урахуванням особи обвинуваченого”, “беручи до уваги тяжкість вчиненого злочину” тощо. За такого обґрунтування не зрозуміло, які якості особи вплинули на вибір заходу, у чому саме полягає тяжкість кримінального правопорушення. Для практичних працівників нерідко такі обставини, як тяжкість вчиненого, судимість, відсутність постійного місця проживання набувають значення підстав застосування запобіжного заходу, незалежно від того, як ці обставини можуть вплинути на майбутню поведінку підозрюваного, обвинуваченого.

Ухилення підозрюваного, обвинуваченого від слідства та суду, продовження ним протиправної діяльності або перешкоджання встановленню істини, можуть бути настільки яскраво виражені у поведінці особи, що вплив інших обставин, перерахованих у ст. 178 КПК України, на прийняття рішення про обрання запобіжного заходу мінімальний. Однією з помилок, яка трапляється під час застосування запобіжного заходу, є те, що слідчий “перебільшує” значення окремих даних (позитивні характеристики підозрюваного, обвинуваченого, наявність постійної роботи, постійного місця проживання) і вибирає запобіжний захід, не пов’язаний з ізоляцією. Це призводить до вчинення нових правопорушень, до спроб ухилення від слідства, суду.

Аналіз чинного КПК України дає можливість сформулювати загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження, зокрема запобіжних заходів:

1) застосовуються на підставі ухвали слідчого судді або суду, за винятком випадків, передбачених прямо КПК України;

2) застосування заходів забезпечення кримінального провадження не допускається, якщо слідчий, дізнавач, прокурор не доведе, що існує обґрунтована підозра щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення провадження; може бути виконане завдання, щодо якого слідчий, дізнавач, прокурор звертається із клопотанням; потреби досудового розслідування виправдовують такий ступінь втручання у права і свободи особи, про який ідеться в клопотанні слідчого, дізнавача, прокурора;

3) для оцінювання потреб досудового розслідування, слідчий суддя або суд зобов’язаний врахувати можливість без застосованого заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі й документи, які можна використати під час судового розгляду для встановлення обставин у провадженні;

4) під час вирішення питання про застосування запобіжного заходу, окрім підстав, зазначених у ст. 177 КПК, враховують також інші обставини та ризики. Зокрема, тяжкість кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюють або обвинувачують особу; її вік, стан здоров’я; сімейний і матеріальний стан; вид діяльності; ризик летальності, що його створює підозрюваний, обвинувачений (ст. 178 КПК України);

5) запобіжний захід не може бути суворішим, аніж покарання за санкцією статті, інкримінованої особі;

6) захід застосовується тільки щодо належного суб’єкта (наприклад, запобіжні заходи не застосовують щодо неповнолітнього (малолітнього), який не досяг віку кримінальної відповідальності);

7) щодо однієї особи може бути застосовано тільки один запобіжний захід. Однак це не заперечує можливості одночасного застосування іншого заходу забезпечення кримінального провадження (наприклад, обвинуваченого, щодо якого вибрано особисте зобов’язання, можна усунути від посади, яку він займає);

8) необов’язковість для слідчого судді, суду визначення розміру застави у кримінальному провадженні під час постановлення ухвали про застосування тримання під вартою. Йдеться також про нововведення, зокрема щодо злочину, передбаченого ст. 255–255³ Кримінального кодексу України; щодо особливо тяжкого злочину в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів;

9) запобіжний захід може бути змінено у випадках, якщо виникли:

– нові обставини – обставини, які виникли після прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу;

– нововиявлені обставини – обставини, які існували під час прийняття попереднього рішення про застосування запобіжного заходу, але про які слідчий, прокурор на той час не знали;

10) дія ухвали про застосування запобіжного заходу припиняється після закінчення строку дії ухвали про обрання запобіжного заходу, ухвалення виправдувального вироку чи закриття кримінального провадження (негайне припинення дії заходу – ст. 203 КПК України) [2].

Висновки. Дієвим та ефективним застосування заходів забезпечення кримінального провадження буде тоді, коли їхні підстави розуміють й однаково використовують дізнавач, слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд як встановлені, оцінені та закріплені у кримінальному процесуальному порядку конкретні фактичні дані, які відповідають критеріям, визначеним у цілях їх використання.

Особливістю правового закріплення підстав застосування таких заходів є те, що у нормах права відображено не самі фактичні обставини, а лише загальні “шаблони”, критерії встановлення і оцінювання фактів. Саме мета застосування заходу, як очікуваний результат, містить посилання на ознаки фактичних даних, які спонукають до застосування такого заходу. Законодавче визначення цілей застосування передбачає причинний зв’язок між фактичними даними, які обґрунтовують застосування цих заходів, і необхідним результатом їх застосування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Січко В. О. (2019). Обрання, скасування або зміна запобіжного заходу у судовому провадженні: дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук. Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків. 276 с.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651>.
3. Маринів В. І. (1999). Принцип особистої недоторканності в кримінальному процесі України: дис. канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків. 196 с.
4. Михайлов А. И. (1971). Отдельное поручение следователя. Москва: Юрид. лит. 67 с.
5. Мохонько О. О. (2008). Застава як запобіжний захід в Україні: проблеми застосування. *Процесуальне та організаційне забезпечення діяльності органів досудового слідства та дізнання в системі МВС України (17 травня 2008)*. Сімферополь: КЮІ ОДУВС. С. 85–91.
6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

REFERENCES

1. Sichko V. O. (2019). *Obrannya, skasuvannya abo zmina zapobizhnoho zakhodu u sudovomu provadzhenni: dys. na zdob. nauk. stup. kand. yuryd. nauk* [Election, cancellation or change of a measure of restraint in court proceedings]. Nats. yurydychnyy un-t im. Yaroslava Mudroho. Kharkiv, 276 p.
2. *Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy* [Criminal Procedure Code of Ukraine]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651>.
3. Maryniv V. I. (1999). *Pryntsyp osobystoyi nedotorkannosti v kryminal'nomu protsesi Ukrayiny* [The principle of personal integrity in the criminal process of Ukraine]: dys. kand. yuryd. nauk: 12.00.09. Kharkiv, 196 p.
4. Mykhaylov A. Y. (1971). *Otdelnoe poruchenye sledovatelya*. [A separate order from the investigator]. M.: Yuryd. lit., 67 p.
5. Mokhonko O. O. (2008). *Zastava yak zapobizhnyy zakhid v Ukrayini: problemy zastosuvannya* [Collateral as a precautionary measure in Ukraine: problems of application]. *Protsesualne ta orhanizatsiynе zabezpechennya diyalnosti orhaniv dosudovoho slidstva ta diznannya v systemi MVS Ukrayiny (17 travnya 2008)*. Simferopol: KYUI ODUVS, pp. 85–91.
6. *Yedynyy derzhavnyy reyestr sudovykh rishen* [Unified state register of court decisions]. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

Дата надходження: 28.05.2021 р.

Volodymyr Ortynsky

Institute of Law, psychology and innovative education,
Lviv Polytechnic National University,
Director of the Institute of Law,
psychology and innovative education
Honored Lawyer of Ukraine, Doctor of Law, Professor

Volodymyr Kantsir

Institute of Law, psychology and innovative education,
Lviv Polytechnic National University, Doctor of Law, Professor

**ASSESSMENT OF THE SET OF CIRCUMSTANCES,
FORECASTED RISKS IN RESOLVING THE ISSUE OF CHOOSING
A MEASURE TO ENSURE THE PROCEEDINGS,
A PREVENTIVE MEASURE**

The article is devoted to the problem of taking into account the grounds outlined by law for effective, expedient and effective application of measures to ensure criminal proceedings, precautionary measures; circumstances taken into account in their election. The purpose of these measures is to ensure a certain vector of adequate behavior of the suspect, accused, defendant, which can be achieved by choosing the right security measure, regardless of the nature and extent of the restrictions.

This general goal is differentiated depending on the type of measure to ensure the proceedings, the precautionary measure, ie it is possible through the platforms of restriction of the rights and freedoms of the suspect, the accused.

The precautionary measure should be chosen solely in order to comply with the proper procedural conduct of the suspect, accused, and to perform the procedural duties assigned to him. Equally, to prevent attempts to hide from the pre-trial investigation and court; destroy, hide or distort any of the things or objects that have probative value to establish the circumstances of a criminal offense; to illegally influence the victim, witness, other participant in the proceedings; to commit another criminal offense or to continue the initiated one.

The directions of individualization, personification of measures to ensure proceedings, precautionary measures, ie expediency, correctness, efficiency, validity of the choice of a particular variety of them, in relation to a particular accused, up to the expected risks in behavior. The procedural legal approach is monitored taking into account the circumstances enshrined in art. 178 of the Code.

Key words: measures to ensure criminal proceedings; precautionary measures; grounds for election; risks; general rules of application.